

LES INCOGNITES INTERNACIONALS

Un altre any

Any de catàstrofes, com les de Mèxic i Colòmbia, a més dels continuats accidents aeris; any de retrobament dels líders dels Estats Units i la Unió Soviètica després de cinc anys de tensió pels euromíssils, malgrat el qual han continuat les guerres localitzades, del Líban a Afganistan, passant per Iran-Irak, amb tensió que no ha minvat a l'Amèrica Central; any finalment de consolidació de les noves democràcies americanes, amb el gran pas endavant que ha suposat el fet que, per primera vegada, han estat jutjats i condemnats els alts responsables d'una dictadura militar, a Argentina.

Aquest tres trets poden ser, salvant l'artificialitat de tot balanç cronològic, una bona síntesi del que ha estat el 1985 des del punt de vista internacional. Totes les incògnites, però, que en política internacional hi havia a primers d'any, resten dempeus. Especialment, el desenvolupament del nou diàleg est-oest, que fins ara només ha donat un primer pas per estretar les mans, sense importants conseqüències concretes. Aquesta continua sent la principal incògnita de cara al 1986, any en el qual s'hauria d'arribar a acords concrets, després de mitja dècada en què sovint s'ha estat al llindar d'una nova guerra freda. Des de la perspectiva de l'Estat espanyol, l'any 1985 ha portat dos fets històrics que superen la importància d'altres fets internacionals. S'ha aconseguit l'aprovació de l'ingrés a la CEE, efectiu des del primer de gener del 1986, i el PSOE ha proclamat oficialment la voluntat que Espanya romangui a l'OTAN.

Més que balanços passats, el que importa ara és el futur. Primerament, el futur difícil de la CEE. Tot han estat felicitacions i ànims per a Espanya, en integrar-se institucionalment en el territori geogràfic i polític del qual una desgraciada història l'ha

Malgrat l'inici de les converses entre els EUA i la URSS, les greus incògnites internacionals es mantenen. El nou diàleg, doncs, no ha dut conseqüències concretes importants.

Ernest Udina

seu partit i potser, també, perquè violar aquesta promesa donaria la imatge d'un sonat doble fracàs, per la qüestió dels 800.000 llocs de treball i per defugir la responsabilitat d'una consulta que pot també perdre.

L'any 86 es presenta per a l'Estat espanyol sobretot amb la incògnita de què passarà amb la integració a l'OTAN. La promesa de desnuclearització del territori i la ja anunciada reducció de la presència dels Estats Units, a través d'una negociació, no seran necessàriament dos elements que convencin els qui no volen la pertinença a l'Aliança Atlàntica. Fiant-se de tot tipus d'enquestes —

El manteniment dins l'OTAN: el fet clau en la política exterior espanyola per al 86.

separada durant segles. El problema que ve ara, però, es notarà vivament en la situació econòmica interior i en les contínues baralles que haurà de lliurar l'Estat espanyol dins la CEE per tal de no ser perjudicat pels interessos d'altres estats.

Més delicat és el problema de l'OTAN. Felipe González manté amb coherència i valentia la celebració del referèndum, però aquest apareix alhora com absolutament innecessari, per la ratificació de la integració a l'Aliança Atlàntica tant pel Parlament anterior, amb majoria del centre i la dreta, com per l'actual, si s'ho proposés, donada la majoria absoluta del partit del govern. Felipe, doncs, manté el referèndum simplement per fidelitat a la promesa realitzada pel

malgrat que no s'ha avançat substancialment amb la resolució del cas de Gibraltar—, el govern creu que la majoria d'espanyols percebran que no es pot estar a Europa sense estar l'OTAN, a no ser que no es vulgui tenir cap pes en ambdues institucions, com és el cas d'Irlanda. En principi, tot govern té avantatge propi quan convoca un referèndum. En aquest cas, però, l'oposició de molts sectors socialistes a la política del seu govern, i la negativa de centre i dreta a participar en la campanya, per situar el PSOE en solitari enfront de les pròpies responsabilitats, complica irremeiablement el que amb tota seguretat és el fet més important de la política exterior espanyola per a l'any vinent. □